

IKT-infrastruktur for forskning

Saksnummer	5-2022
Avsender	Senterleder
Møtedato	10.02.2022

Bakgrunn for saken

Nasjonalt senter for e-helseforskning har en egen IKT-infrastruktur for forskningsprosjekter, og som en del av UNN HF bruker senteret også UNNs tilgjengelige infrastruktur og personvernombud, inkludert Helse Nord IKT. Mange prosjekter er avhengige av en fungerende forskningsinfrastruktur, og noen større prosjekter har særlige behov. Noen få har kritiske behov.

NSE har leid inn konsulenter fra Karabin AS for å hjelpe til med å utarbeide strategi på kort og lang sikt. På kort sikt er målet å løse utfordringene for eksisterende prosjektportefølje, og på lang sikt er målet å bygge løsning for fremtidens portefølje. Både på kort og lang sikt innebærer dette kartlegging av i hvor stor grad senteret skal kjøpe tjenester og i hvor stor grad senteret bør drifte egen infrastruktur. En intern arbeidsgruppe har utarbeidet et første utkast til beslutningsgrunnlag som skal behandles i senterets ledergruppe (vedlegg 1).

Karabin har i samarbeid med senteret gjennomført en omfattende kartlegging av hvilke løsninger samarbeidende parter bruker, og hvilke løsninger som kan tilbys av eksterne parter. Kartleggingen viser at e-helseforskning, i dette tilfellet representert ved senterets prosjekter, samlet sett har et svært komplekst behov på grunn av datasikkerhet, GDPR, push-behov i nær «real time» til deltakere i forskningsprosjekter, ulike applikasjoner f.eks. smartklokker som skal registrere, sende og motta sensitiv informasjon, forskningspartnere og deltakere fra ulike land med ulik lovgivning rundt behandling og bruk av sensitive data, krav til hardware og løsninger som håndterer behov for lukkede sandkassmiljø, m.v.

Videre viser kartleggingen at det er mange lokale og regionale initiativer, men liten grad av nasjonal samkjøring. På nasjonalt nivå har f.eks. Norsk Helsenett besluttet å ikke støtte forskningsprosjekter. Det nyopprettede SIKT¹ skal støtte kunnskapssektoren, herunder forskning i helseforetakene, men er i en konsolideringsfase som gjør det krevende å finne løsninger på kort sikt. Løsninger som TSD (tjenester for sensitive data)² ved UiO og HUNT Cloud³ ved NTNU er eksempler på miljø som kan levere noen tjenester. For noen få enkeltprosjekter på senteret er likevel resultatet av kartleggingen at det per i dag er utfordringer som på kort sikt ikke kan løses verken lokalt, regionalt eller nasjonalt.

¹ <https://sikt.no/>

² <https://www.uio.no/tjenester/it/forskning/sensitiv/>

³ <https://www.ntnu.edu/mh/huntcloud>

Kartleggingen viser også at det er mange andre miljø som har tilsvarende utfordringer, og fra et nasjonalt perspektiv er det et problem at det ikke finnes gode nok infrastrukturer på dette området. Problemet forsterkes ytterligere ved at både EU og NFR har satsinger som legger til rette for fremtidig finansiering av prosjekter innenfor e-helseforskning (og annen helseforskning) som har denne typen komplekse behov for infrastruktur.

Å bygge opp en egen infrastruktur vil være svært krevende for et relativt sett lite senter som NSE, og vil være en strategisk beslutning ettersom det vil kreve betydelige investeringer. Samtidig er det betydelig risiko for omdømmetap dersom prosjekter forsinkes eller må stanses på grunn av manglende infrastruktur. Senteret kommer til å opprette strengere rutiner for framtidige prosjektsøknader, slik at man ikke sender søknader som krever infrastruktur som ikke er tilgjengelig. Det er videre en stor risiko for at tilgang på kritisk kompetanse er lav. Kapasiteten/tilgangen til kritisk kompetanse er ikke tilstrekkelig internt på senteret, ved UNN HF, eller ved Helse Nord IKT. I tillegg viser kartleggingen at det er begrenset kapasitet også hos eksterne leverandører.

Oppsummert viser den samlede utfordringen at senteret i sitt videre arbeid må jobbe strategisk både på kort og lang sikt parallelt, og det er behov for å vurdere avtaler med flere leverandører. Fremgangsmåten må ha en stegvis tilnærming på både kort og lang sikt.

Senteret ber på denne bakgrunnen styringsgruppen om innspill til videre arbeid og retning. Dette inkluderer:

- Bør styringsgruppen ta initiativ til og bidra til å løfte problemstillingen nasjonalt?
- På hvilken måte ønsker styringsgruppen å holdes orientert om saken videre?
- Dersom det blir aktuelt å benytte finansiering fra HOD, på hvilken måte ønsker styringsgruppen å styre dette?

Forslag til vedtak

Utformes i møtet

Vedlegg

Beslutningsgrunnlag for IKT-infrastruktur